ב"ה | גיליון 729
ערב שבת קודש
פרשת וארא תשפ"ה

** *		
17:44	16:28	י-ם
17:47	16:47	ת"א
17:42	16:37	חיפה
17:46	16:50	ב"ש

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

אצבע אלקים

"וַיֹּאמְרוּ הַחַרְטֻמִּם אֶל פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִוא". את הפסוק הזה אנו מכירים גם מההגדה של פסח, שם משמשת האצבע בסיס לחישוב מספר המכות.

הביטוי "אצבע אלהים" מופיע בתורה בעוד הקשר אחד: על לוחות הברית נאמר שהם "כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים". יש קשר מהותי בין הדברים: **עשר** המכות שוברים את הקליפה של מצרים ומאפשרים לעולם לשמוע ולקבל את **עשרת** הדברות. אותה "אצבע אלהים" כאן, שאפילו החרטומים מודים בה, מופיעה שוב בעשרת הדברות, אלא שזהו גילוי ברמה גבוהה הרבה יותר: החרטומים מודים שזוהי מכה מאת ה' בעולם (ולא מעשה כשפים) ואילו עשרת הדברות הם חיבור פנימי בין ה' לנשמות ישראל.

החרטומים מזכירים את שם 'אלהים' ועדיין כופרים בשם הוי', כמו שאומר פרעה "לא ידעתי את הוי'". אבל בגימטריא: **אצבע אלהים הוא** = 3 פעמים **אני הוי'** (כמו שנאמר בתחילת הפרשה "וידעו מצרים כי אני הוי').

לפי ספר הזוהר, המכשפים והחרטומים של מצרים הם עיקרו של ה"ערב רב" שהצטרף לישראל ביציאת מצרים, לאחר שהודו שיש כח עליון יותר ממה שהכירו. ה"ערב רב" גרמו לנו צרות-צרורות, ובכל זאת משה קיבל אותם והרגיש אחריות לתקן אותם.

(לפי 'סודות מן הסדר'. שיעור י"א אדר תשע"ב)

אוצר הסיפור

פוריות ותפילין

סיפור בכתבי האריז"ל שרבי שלמה סאגיס – צדיק גדול מתלמידיו – בא אליו עם חלום. סיפר שחלם שבדק את יש התפילין שלו ונמצא בהם פסול (כל מה שהרבי כותב על כל בעיה לבדוק תפילין, יתכן מאוד שבא מסיפור זה), ואז צוה לסופר – (סופר ידוע) – שיכתוב לו תפילין חדשות.

האריז"ל אמר שפתרון החלום הוא שאשתך הרה, אבל היא תפיל, אבל אחר כך תכנס שוב להריון ויולד לך בן זכר – וכך היה.

> סיפר שחלם שבדק את יש התפילין שלו ונמצא בהם פסול

קודם כל, רואים כאן את ה"פלא יועץ" של מי שיודע לפתור חלומות.

רואים כמה דברים מופלאים בווארט הזה – כמו שבדיקת תפילין חשובה בכל בעיה, אבל במיוחד לגבי פוריות, יוצא מפורש מתוך הפתרון הזה של האר"י הקדוש עצמו, שתפילין כשרות מסמלות פוריות. כל הענין של תפילין זה המשכת מוחין – המשכת זרעא חייא וקיימא – לכן אפשר לצאת עם סגולה ממשית ביד מסיפורים אלו, שכל בעיה של פוריות פותרים על ידי תפילין כשרות, גם של רש"י וגם של ר"ת (בפרט ר"ת, מוחין דאבא, שעוד יותר שייך לפוריות לפי הקבלה).

תפילין פסולות מסמלים, לפי פתרון האר"י, משהו שלא מצליח. מה זה הפלה, רחמנא ליצלן? זה נסיון להרות עם משהו חדש, ולד חדש, וזה נופל ולא מצליח.

בהכללה, זה יכול להיות כל נסיון – כל דבר שאדם עושה בחיים, שמתחיל לבנות משהו חדש, וזה נופל לו ולא מצליח לו.

לכן לפתרון הזה יש קשר ליוסף – חוץ מהקשר ליסוד, לפוריות (אם פתר את החלום בהקשר של פוריות, סימן שכל פתרון חלומות קשור לפוריות, ליסוד וליוסף) – כי הוא נקרא "איש מצליח", הוא "בר מזלא".

מי שמצליח ליזום דבר טוב וזה מצליח לו – זה "איש מצליח", זה בחינת יסוד. מי שלא מצליח – זה הפלה. כך הרמב"ם כותב לגבי משיח, שאם מלך צדיק קם מבית דוד ונסה להגיע למשיח ולא הצליח זה מלך כשר אבל זה לא זה, כי נפל באמצע. "שבע יפול צדיק וקם" – יתכן שיתחיל מחדש, ובסוף ודאי יצליח, אבל האות והמופת זה רק ההצלחה.

הראש הזה, שמה שמוביח זה רק הצלחה בפועל בשטח, זה תיקון הברית – זה הראש של יוסף "איש מצליח", לכן הוא יוסף הצדיק. הכל יוצא מפתרון החלום (היחיד, לפי הזכור לי) אצל האריז"ל.

(מתוך "סיפורי צדיקים")

אוצר הפתגם

"המשיח בא אחרי שיש פחד, ואז ה' עושה נס לגמרי למעלה מהטבע.

(מוצאי ב' טבת פ"ה)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב:דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

לימי "השובבים" – תיקון פגם הברית

יש הרבה מאד כוונות על תיקון פגם הברית. האריז"ל כותב שבסוף הבקשות, כשהאדם בברכת "שמע קולנו" – בה הוא יכול גם להתוודות על החטאים שלו, אפשר לעשות שם כל דבר, כנ"ל, כולל תשובה ווידוי – עיקר הוידוי רק על זרע לבטלה. באותו אופן, רואים שאגרת התשובה עוסקת בעיקר בתשובה על זרע לבטלה. למה? כי זהו החטא שאף אחד בעולם, במעט אף אחד, לא ניצל ממנו. לכן אפשר לגלות אותו ולפרט אותו ולבקש עליו תיקון ורחמים רבים.

בכל אופן, **עיקר תיקון פגם הברית הוא בברכת "תקע בשופר גדול לחרותנו ושא נס לקבץ גלויותינו וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו".**

> תיקון הברית הוא על ידי לימוד תורה, הוספה והעמקה בתורה

האריז"ל גם אומר שבמלים "מארבע כנפות" ראוי להחזיק את ארבע כנפות הציצית, "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות הוי'". כשמחזיקים את ארבע הכנפות ביחד מעלים מעלמא דפירודא לעולם האחדות, מחזירים מ"ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים" ל"ונהר יצא מעדן להשקות את הגן" – זהו חלק מהתיקון.

אנחנו מוסיפים שכמו שהאותיות שלפני הסוף הן **חבו**, האותיות הסופיות ממש ב"י**ח**ד מארב**ע** כנפו**ת**" הן דעת, כי עיקר פגם הברית הוא פגם בדעת, לכן צריך לתקן את הדעת. לכן מכוונים את שם חבו גם בברכה הראשונה, "**ח**כמה **ב**ינה **ו**דעת".

"יחד מארבע כנפות" שוה **891**, **"ע פנים לתורה"** (ראשי התבות שוים **ע** והשאר **פנים לתורה**), מתאים למובא באגרת התשובה תיקון הברית הוא על ידי לימוד תורה, הוספה והעמקה בתורה, וכמו שהרבי הרש"ב כותב שעיקר תיקון הברית הוא העמקה בפנימיות התורה, נשמתא דאורייתא. ה"**ע** פנים לתורה" הם כנגד **ע** לשונות אליהן נפלו הניצוצות, וצריך להחזיר אותם לשרש בקדושה, השבעים פנים, שכל פן שייך לאחד מה"שבעים נפש יוצאי ירך יעקב" – "ירך יעקב" היינו הברית קדש.

(אור ל-ה' מנחם אב פ"ד)

עזות דקדושה ועזות דקליפה

יש עזות דקדושה אבל יש עזות שלילית, כסיום משנת "הוי עז כנמר" ב"עז פנים לגיהנם". מי הכי עז בתורה? פרעה, שאנחנו קוראים עליו עכשיו, שאומר "לא ידעתי את הוי' וגם את ישראל לא אשלח", הוא לא מתרשם מכל מה שקורה. הוא שיא העזות דקליפה. כנגדו עומד משה רבינו – שהוא גם מלך, כנ"ל – ונוהג בעזות דקדושה. יש כאן עימות של עזות מול עזות, של המלכות דקדושה מול המלכות דקליפה. בסוף משה מנצח, פרעה נשבר, רואים שהעזות של הקדושה תקיפה יותר.

למה אני מרחיב בענין? העזות שייכת בעיקר לדור הצעיר – לתנועת נוער. לכן צריך הרבה בירור מהי העזות הרצויה. כשאנחנו מדברים על עזות דקדושה לא רוצים שכולם יתחילו לעשות שטויות. עזות יכולה להיות גם דבר מסוכן. שוב, עזות דקדושה היא מדה חשובה, וכתוב שהיא תנאי הכרחי וראשון בשביל להיות חסיד, אבל צריך לדעת בדיוק איך ומתי להשתמש במדת העזות. אם רוצים ללמוד מהעזות של ר' משה סגל, בעל יום ההולדת, צריך לשים לב קודם כל שהוא בחר בתקיעת שופר – מנהג-ישראל במוצאי יום כיפור, המבטא את עצם הנשמה (שמתגלה בתפלת נעילה). היות שהמלכות דקליפה אסרה בתוקף את התקיעה היה בתקיעה הזו מרד של ממש, ומכיון שתכונת העזות דקדושה היא מדבקת רוח המרד תפסה והתפשטה בזכות התקיעה הזו.

(ליל שבת בא תשפ"ג)

גלות מצרים – בסוד העיבור בנפש

אחד מיסודות קבלת האריז"ל, אולי היסוד הכי גדול של האר"י הקדוש, הוא הסוד של עיבור-יניקה-מוחין. איך המודעות של האדם מתפתחת? קודם היא בבחינת עיבור, אחר כך יניקה ובסוף מוחין. בתוך מוחין גופא יש שתי מדרגות, מוחין דאמא (שמקבלים בבר-מצוה) ומוחין דאבא (שמקבלים בגיל עשרים, בחתונה), אבל לפני המוחין צריכים להיות שני השלבים הראשוניים של עיבור ויניקה:

בעיבור אני בתוך הרחם, ומה יש שם? רק 'אני', "אני ואפסי עוד". להיות בעיבור פירושו להאמין אך ורק בקיום של ה'אני'. זהו שלב ראשון של התפתחות המודעות. השלב הזה נקרא גלות מצרים. פרעה אומר "אני ואפסי עוד", "לי יאֹרי ואני עשִׂיתֵני", 'אין עוד מלבדי'. היות שפרעה חי במודעות הזו, בתכלית הקליפה, כל גלות מצרים היא מצב שגם בקדושה אנחנו בעיבור. שוב, בתוך העיבור אין עולם – להיות במצב של עיבור היינו להאמין שיש רק 'אני'.

(מוצאי ח"י סיון תשפ"ג)

לא להיות כפוי טובה

בעולם הזה, עולם העשיה, צריך להודות לה' על כל דבר – לא להיות כפוי טובה (המדה הכי רעה) אלא לדעת בעולם להכיר טובה ולהודות על כל דבר (בסיס כל המדות הטובות). כתוב שכל הרע של פרעה – שיא העזות דקליפה, כנ"ל – התחיל מהיותו כפוי טובה, המתכחש לטובה לה זכו הוא וכל מצרים בזכות יוסף ויעקב.

(ליל שבת בא תשפ"ג)

קהילה עיצוב: דעה & אביחיל | 054-6580146